

Commissiedebat Verduurzaming Industrie - 9 november 2022

Het verduurzamen van bedrijfsleven en industrie staat op een cruciaal kantelpunt. Juist nu moeten we inzetten op structurele energiebesparing en verduurzaming, in een tijd van grote onzekerheid en hoge energieprijzen. De NVDE pleitte eerder voor een [Samenwerkingsprogramma Snelle Energiebesparing](#) en publiceerde een [notitie met opties voor minder fossiele energie en minder energieafhankelijkheid](#) waarmee Nederland binnen een jaar bijna vijf miljard kuub aardgas kan besparen. Er is haast bij de realisatie van de ambities: recent publiceerde een [brede coalitie van bedrijven en brancheorganisaties een pleidooi om doorlooptijden flink te verkorten](#). Het snel nemen van besluiten over duurzame energie en energie-infrastructuur is cruciaal, omdat met de huidige doorlooptijden van acht tot tien jaar duurzame energieprojecten en verduurzaming van de industrie pas ná 2030 gerealiseerd zullen worden.

Energiebesparingsplicht: aanscherpen en handhaven

De NVDE is blij met de verschillende aanpassingen in de plicht vanaf 2023. Hiermee kan meer emissiereductie bereikt worden dan in de bestaande regelgeving. Ons [onderzoek](#) samen met Common Futures uit mei 2022 liet zien dat in ieder geval tot 4 Mton CO₂ gereduceerd kan worden (1 miljard m³ aardgas en 5 TWh elektriciteit), als de juiste keuzes gemaakt worden. De volgende acties zijn volgens ons nodig om de Energiebesparingsplicht effectief te maken, deze zijn tevens opgenomen in onze consultatiereacties op de [EML](#) en [rekenmethode/randvoorwaarden onderzoeksplicht](#):

- De te hanteren standaard energieprijzen worden nog vastgesteld. Wij adviseren deze toekomstgericht te maken, op basis van de **Futures-prijs voor 5 jaar vooruit**. Hiermee sluit het aan bij de prijs die gehanteerd wordt bij investeringsbesluiten van bedrijven, en volgt het tevens de CO₂-prijs-bepaling in de Energiebesparingsplicht.
- Voor naleving van de wet is het cruciaal dat **handhaving op orde** wordt gebracht. In de afgelopen 29 jaar dat de wet actueel was, is er onvoldoende energie bespaard zoals ook Trouw laat zien in een recent [artikel](#). Het is goed dat er meer middelen beschikbaar wordt gesteld voor handhaving, dit kan echter nog veel beter. Naleving moet tot een maximum vergroot worden om de juiste impact te bereiken.

Routekaart Elektrificatie Industrie

De appreciatie op de Routekaart Elektrificatie doet geen recht aan het belang en de noodzaak voor acties om de industrie te laten elektrificeren. Het risico bestaat dat de industrie andere verduurzamingkeuzes gaat maken, en noodzakelijke hernieuwde opwek onvoldoende doorontwikkelt. Complementair ontwikkelen van vraag, aanbod en infrastructuur is cruciaal voor efficiënte uitvoering van CO₂-reductie. De minister onderschrijft de aanbevelingen in de Routekaart, maar zegt zich niet te willen binden aan een doel of tijdpad, omdat daarvoor te veel onzekerheden bestaan in de praktische uitwerking van diverse deeldossiers die hiermee te maken hebben. Het is echter juist de overheid die met sterke en coherente sturing onzekerheden kan verminderen of wegnemen. En waarom heeft de overheid wel ambities voor groene waterstofproductie, maar geen vergelijkbaar kader voor directe elektrificatie? Ons pleidooi is:

- Neem een **concreet landelijk doel op voor directe elektrificatie** van de industrie, in lijn met de [motie Boucke c.s.](#). 29 TWh in 2030 is hierin logisch, dit komt overeen met de Routekaart Elektrificatie én het [Alles uit de Kast rapport](#). Daarmee komt het 60% CO₂-reductiedoel in beeld.
- **Zorg voor een kader** waarbinnen 1) die elektrificatiedoelstelling op netverzwaring hanteerbaar wordt, 2) een gezonde business case voor hernieuwbare opwek en industriële afnemer ontstaat en 3) het aanbod hernieuwbare elektriciteit harder groeit.

Concreet stellen we het volgende voor:

- **Maak de SDE++ regeling geschikt voor elektrificatie van de industrie, passend bij de dynamiek in de industrie:**
 - Transportindicaties binnen SDE++ (zoals deze voor zon en wind bestaan) zijn ook aan de vraagkant zinvol om vooraf duidelijkheid te creëren over de slagingskans van projecten als netcapaciteit benodigd is en het kan netbelasting helpen te beperken;
 - Zorg voor voldoende budget binnen de hekjes en domeinen in SDE++ voor directe elektrificatie, in de categorieën hoge temperatuur én lage temperatuur;
 - Subsidieer ook procesintegratie, wat aanzienlijke onrendabele kosten met zich meebrengt;
 - Zorg dat energie-efficiëntie gestimuleerd wordt, naast puur CO₂-reductie;
 - Kijk naar alternatieve vormen van risicoafdekking voor de industrie, zoals in Contract-for-Difference vorm.
- **Maak een techniekneutrale normering voor emissievrije installaties voor de industrie**, naar aanleiding van de [brief](#) op Prinsjesdag met betrekking tot compenserende maatregelen kolencentrales.

- **Stimuleer 'industriële flex'** (op- en afschalen van de vraag afhankelijk van de netbelasting en het aanbod aan hernieuwbare elektriciteit):
 - Middels gedifferentieerde nettarieven (die niet een stabiele afname belonen, maar juist een flexibele afname);
 - Zorg voor grote uitrol van Wind op Zee en hernieuwbare elektriciteitsproductie op land, in analogie met het Alles uit de Kast-rapport; verwijder de doelstellings-grens voor hernieuwbare opwek op land.
- **Zorg binnen het Ministerie van Economische Zaken & Klimaat voor een cluster Elektrificatie**; om ruis tussen de verschillende EZK-departementen op bedrijfsleven & innovatie en klimaat & energie op te heffen.

Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (MIEK) en projecten Rijkscoördinatie­regeling (RCR)

- Voor de **nieuwe hoogspanningsinfrastructuur** wordt gestart met een verkenning op nut en noodzaak. Dit klinkt eerder vertragend dan versnellend, er zal (zeker richting 2050) geen risico op desinvestering zijn. Voor priorite­ren is enige verkenning wellicht wijs, maar maak dit zo kort mogelijk. Er is nu al een rem op de energietransitie, er zijn partijen die nu willen elektrificeren en in de wachtrij staan vanwege netcongestie.
- Om 2030 in beeld te houden, zijn **kortere en vereenvoudigde vergunningprocedures** nodig. De NVDE pleit met een [coalitie van bedrijven en branches](#) voor een tijdsnorm van twee jaar voor vergunningverlening met de noodzakelijke borging van zorgvuldigheid, weging van belangen, draagvlak en inspraak.
- **Flexibiliseringspotentieel** vanuit de industrie wordt onderbelicht, heel goed dat het Cluster Energiestrategieën (CES) op dit punt wordt verbeterd. Dit zal tevens bijdragen aan bekendheid van nut, noodzaak en kansen bij het bedrijfsleven.
- Het testen van een **regionale MIEK** in Gelderland vinden we heel zinvol voor de aanpak voor bedrijven in het industrie-cluster 6. Juist buiten de bekende vijf industriële clusters, in de rest van Nederland, is de infrastruc­tuuropgave groot en het perspectief voor bedrijven lastig.

De Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) maakt zich sterk voor een energievoorziening die volledig is gebaseerd op hernieuwbare energie door het bundelen van krachten uit de gehele sector. De activiteiten bij meer dan 6000 aangesloten bedrijven vertegenwoordigen nu al een omzet van ruim €41 miljard en meer dan 250.000 werknemers.